

# Beslut

---

**efter planerad kvalitetsgranskning vid  
Rödabergsskolan i Stockholms kommun**

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rödabergsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

## Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

## Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Rödabergsskolan i följande utsträckning:

### Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att skolans arbets- och förhållningssätt fastställs, är tydligt kommunicerade och tillämpas av all personal.

### Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

### Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar gemensamma förhållningssätt och metoder för att skapa och upprätthålla studiero i alla klasser.

### **Bedömning och betygsättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar eventuella skillnader och avvikelser i omdömen och betyg för att säkerställa likvärdighet i lärares bedömning och betygsättning, samt vid behov för en diskussion med lärare om detta.

### **Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **18 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:5635) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

#### Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärarna, elevhälsan, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

#### Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen och i viss mån undervisningens genomförande. Rektorn skapar sig vidare en bild av nuläget genom skolans biträdande rektorer som deltar i möten med arbetslagen, på bedömningskonferenser och elevhälsomöten.

Undervisningen följs upp genom elevernas utvärderingar och genom lektionsbesök, i första hand av de biträdande rektorerna men även av rektorn. Strukturen för rektorns uppföljning bestäms av huvudmannens system med verksamhetsplaner och tertialrapportering. Där framgår utöver huvudmannens uppsatta mål och skolenhetens utfall även rektorns övergripande analyser av skolans resultat, utfallet av skolans värdegrundsarbete samt relationen mellan exempelvis studieresultat och hur undervisningen bedrivs. Även lärare och elevhälsa deltar i analysen av elevernas resultat och av enkäter där undervisningen utvärderas genom så kallade resultatdialoger i arbetslagen. Skolledningen håller även resultatdialoger med elevrådet där bland annat de elevledda utvecklingssamtalen och undervisningen utvärderas.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser som inte alltid har en tydlig koppling till de behov som identifierats. Där rektorn i sin analys lyfter fram exempelvis frånvaro som en orsak till elevers bristande måluppfyllelse samt sjunkande trygghetssiffror handlar skolenhetens prioriterade utvecklingsområden om arbete med tillgängligt lärande, ökad systematik i värdegrundsarbetet samt en omfattande översyn och omarbetning av

skolans rutiner, ansvarsfördelning och arbetsprocesser. Rektorns motivering till val av utvecklingsområden är att skolan befinner sig i ett skede av tillväxt och förändring vilket skapat behov av att se över och skapa nya rutiner kopplade till arbets- och förhållningssätt, undervisning och värdegrundsarbetet. Det är dock inte helt tydligt för lärarna hur utvecklingsarbetet framskrider. Exempelvis råder en oklarhet kring var i processen utvecklingsarbetet med att ta fram nya rutiner och arbetsprocesser befinner sig, och lärarna på mellan- och högstadiet har inte heller en tydlig bild av hur värdegrundsarbetet ska organiseras eller när det ska genomföras. På lågstadiet sker värdegrundsarbetet mer regelbundet. Där arbetar lärarna med ett annat material, böcker som hjälper elever att sätta ord på sina känslor och utveckla sina kamratrelationer. I sin uppföljning konstaterar rektorn att utvecklingsarbetet ännu inte fullt ut gett önskad effekt eller satt tillräckligt avtryck i undervisningen, varför det behöver fortgå.

Vidare fördelar och omfördelar rektorn resurser i samband med att nuläget diskuteras varje vecka på ledningsgruppens möten. Exempelvis fördelas extra personalresurser under kortare perioder till klasser i behov av det, men rektorn har inte omfördelat resurser på ett mer långsiktigt sätt för att möta behoven i klasser där utmaningarna varit kända över en längre tid. Framför allt har lågstadiet prioriterats i fördelningen av resurser, men prioriteringen utgår inte alltid från en analys av hela skolans behov.

### **Rektorns ledning och organisation**

Det finns en tydlig mötesorganisation på skolan som omfattar både möjlighet för samverkan mellan lärare, mellan lärare och elevhälsa samt förutsättningar för kollegialt lärande. Det kollegiala lärandet på skolan fokuserar på implementering av en gemensam lektionsstruktur och vikten av tydlighet och förutsägbarhet för eleverna som ett led i att öka tillgängligheten i undervisningen. Arbetet med en gemensam lektionsstruktur har pågått under en längre tid men inte fullt ut gett avtryck i undervisningen. Med stöd i elevhälsans observationer drar rektorn slutsatsen att det beror på att delar av lärarkåren saknat förståelse för syfte och innebörd av lektionsstruktur och hur de konkret ska arbeta med det. Därför har en extern konsult kopplats in efter lärarnas önskemål om mer konkreta tips för hur de kan utveckla sin undervisning inom ramen för arbetet med tillgängligt lärande.

Rektorns omfattande arbete med att se över och omarbeta skolans rutiner, ansvarsfördelning och arbetsprocesser har skapat en osäkerhet hos delar av personalen kring vad som egentligen gäller på skolan. Osäkerheten omfattar både vilka rutiner och arbetssätt som är fastställda och gäller och var dessa finns dokumenterade så att all personal kan ta del av dem. Exempel på processer som är under utveckling är arbetet med elevernas

individuella utvecklingsplaner och elevledda utvecklingssamtal, arbetet med skolans plan mot kränkande behandling, fastställande av gemensam lektionsstruktur och rutiner vid stadiövergångar. Lärare involveras i olika så kallade processgrupper som arbetar med detta men arbetet har dragit ut på tiden och delvis kantats av oklarheter och bristande uppföljning. Det leder till att lärare i det tomrum som uppstår skapar sina egna rutiner eller håller fast vid tidigare överenskommelser. Lärarna har därmed inte alltid stöd i fungerande strukturer som styr det vardagliga arbetet och som de kan kommunicera ut till elever och vårdnadshavare.

Vidare saknas en gemensam bild mellan skolledning och lärare kring hur nyanställda och nytexaminerade lärare introduceras på skolan. Där skolledningen uppger att nyanställda får en planerad introduktion under deras ledning och ansvar berättar flera lärare att de varken fått någon introduktion till skolans arbets- och förhållningssätt eller IT-system när de började. Nytexaminerade lärare ska dock ha tilldelats en mentor.

### **Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete**

Granskningen visar att rektorn trots identifierade skillnader mellan flickor och pojkar vad gäller exempelvis studiero, trygghet och kunskapsresultat inte bedriver något systematiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa lika förutsättningar för alla elever oavsett könstillhörighet. Offentlig statistik visar exempelvis att andelen pojkar som uppnår kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9 de senaste tre åren legat under rikssnittet medan andelen flickor under samma period legat över rikssnittet, något som rektorn inte kan ge förklaringar till. Rektorns egen uppföljning visar att flickor både på mellanstadiet och högstadiet skattar studieron på lektionerna lägre än pojkar, medan det omvända råder i årskurs 2 där betydligt färre pojkar än flickor anser att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna. Det förekommer också skillnader mellan könen när det gäller jargong och ordningsstörningar framför allt på låg- och mellanstadiet. Rektorn konstaterar dessa skillnader i sin uppföljning men gör sällan orsaksanalyser kopplade just till kön, utan ger generella förklaringar som exempelvis handlar om lärarbyten och elevernas behov av stöd vid övergångar. Analyserna omfattar inte heller hur undervisningens innehåll och arbetsformer påverkar flickors respektive pojkars förutsättningar i skolan. Rektorn har identifierat att skolan behöver arbeta vidare för att förbättra likvärdigheten mellan flickor och pojkar, men har inte givit några direktiv kring hur detta arbete ska bedrivas.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att skolans arbets- och förhållningssätt fastställs, är tydligt kommunicerade och tillämpas av all personal.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns pågående arbete med att omvärdera och omformulera arbets- och förhållningssätt på skolan dragit ut på tiden och påverkar därmed lärarnas förutsättningar att veta vad som gäller och kunna förhålla sig till det. Det skapar även en osäkerhet för lärarna i kommunikationen med elever och vårdnadshavare, där lärarna inte får tillräckligt stöd genom avsaknaden av tydliga riktlinjer för arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn verkar för att prioritera arbetet med att fastställa skolans arbets- och förhållningssätt. Det är en framgångsfaktor att all personal involveras i framtagandet av nya rutiner men ytterst är det rektorns ansvar att se till att det finns fastställda arbets- och förhållningssätt, att dessa är tydligt kommunicerade och att de finns dokumenterade på en plats där all personal kommer åt dem. Vidare behöver rektorn försäkra sig om att gemensamma bestämmelser följs av samtliga lärare på skolan.

### Undervisning

#### Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärarna, elever, elevhälsan, observationer samt inkommen dokumentation.

#### Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är till största del strukturerad och varierad och lärarna arbetar aktivt med att tydliggöra syftet med undervisningen och stödja

eleverna. På skolan finns ett pågående arbete med att ta fram en gemensam lektionsstruktur för att skapa tydlighet och förutsägbarhet för eleverna. Lektionerna som observeras innehåller samtliga en tydlig start med en gemensam genomgång i helklass där lärare kopplar ihop lektionen med den föregående lektionen samt förmedlar lektionsinnehållet och målet för lektionen. Detta förmedlas på olika sätt, bland annat med hjälp av bildstöd och av att lärare konkret visar hur olika moment ska gå till. Utöver målen som skrivs upp på tavlan för respektive lektion kommunicerar lärare mål och syfte för de äldre eleverna genom att till exempel skriva ut det på skolans digitala lärplattform, modellera med textexempel, koppla till tidigare uppgifter och repetera syfte och mål under momentens gång. Det finns vidare ett sammanhang och logiskt flöde i lektionerna som avslutas gemensamt med en sammanfattning av arbetet eller en framåtblick mot nästa lektion. Under lektionerna får eleverna möta ett varierat innehåll som exempelvis lärarledda genomgångar, eget skrivande, läsförståelseträning och kartkunskaper. De får under skoldagen också variera mellan olika arbetsformer som att arbeta enskilt, diskutera i par eller laborera i grupp. I undervisningen får eleverna ett aktivt lärarstöd så att de arbetar med det de ska under en majoritet av lektionerna.

### **Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar**

Lärarna arbetar över lag med att stärka elevernas självförtroende och motivation. De flesta lärare arbetar med att stärka elevernas tro på sig själva och sina förmågor genom till exempel enskilt konkret beröm och återkoppling som visar på elevens framsteg. Lärare försöker också motivera eleverna genom att sätta lärandet i ett sammanhang och koppla till det som händer i världen runt omkring, och genom att påtala hur elever kan utvecklas och påvisa progressionen i deras kunskaper. Eleverna uppfattar att lärarna har höga förväntningar på dem, och att de flesta lärare också är engagerade i att de ska nå sina mål.

Lärarna anpassar vidare undervisningens innehåll och arbetssätt så att de både stimulerar elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling och ger stöd till elever i behov av extra anpassningar. Elever som behöver extra utmaningar kan exempelvis få arbeta vidare med uppgifter och läromedel avsedda för högre årskurser i exempelvis matematik. I svenska och engelska får elever välja skönlitteratur på sin egen nivå, och lärarna kan ge elever som ligger långt fram möjlighet till enskilda fördjupningar, extra genomgångar och uppgifter som eleverna kan arbeta med på olika nivåer. Vad gäller elever som behöver extra anpassningar för att nå målen så fångas dessa elever upp bland annat genom olika screeningar, och anpassningar diskuteras och utvärderas på skolans elevhälsomöten. Extra anpassningar ges i form av exempelvis längre tid på prov, möjlighet att redovisa muntligt eller genom inlästa läromedel.

**Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande**

Eleverna får i undervisningen reflektera över sitt lärande och får därmed goda möjligheter att ta ansvar för och utveckla sitt eget lärande. Elever i yngre åldrar arbetar med målböcker och får i slutet av varje vecka reflektera över vad de gjort och vad de lärt sig. Lite äldre elever lär sig studieteknik och kan få reflektera inte bara över resultatet på en uppgift utan också hur den studieteknik de valde fungerade för dem, eller reflektera över lärarens återkoppling. Lärare återkopplar löpande kring elevernas arbete både muntligt och skriftligt och sammanfattar deras styrkor och utvecklingsområden i samband med utvecklingssamtalen. Lärare premierar även till exempel lagarbete för att eleverna ska lära av varandra, uppmuntrar elever att dela sina åsikter och tankar och visar att det finns utrymme att göra fel som en del av lärandeprocessen. Eleverna ges även tillfällen att reflektera kring öppna frågor och dra egna slutsatser. På lektionsobservationer får elever på lågstadiet exempelvis gruppera djur och växter i syfte att skapa egna näringskedjor för att sedan motivera sina val, medan elever på högstadiet får studera ett webbaserat räkneverk som i realtid visar antalet människor som föds och dör i världen och reflektera över vilka tankar det väcker.

Eleverna får på olika sätt utvärdera undervisningen men har i olika grad möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Elever i yngre åldrar utvärderar ofta genom olika metoder så som att visa tumme upp/tumme ned, få utvärderande frågor i slutet av lektionen eller använda sig av VÖL-modellen (vad eleven redan vet, önskar veta och vad eleven lärt sig) inför och efter ett moment. Utvärderingar kan omfatta allt från arbetsron, undervisningen eller rasten, och detta diskuteras även på klassråden. Eleverna får vidare vara med och välja sådant som vilket tema de ska arbeta med, vilken bok de ska läsa och i vilken ordning de ska arbeta med olika moment. De äldre eleverna får utöver lärares egna utvärderingar regelbundet utvärdera undervisningens innehåll och genomförande i slutet av varje läsår, och får oftast återkoppling på detta. Eleverna upplever dock att lärare i olika grad lyssnar på deras åsikter och uppger att de har begränsat inflytande över undervisningens innehåll under kursens gång, utöver att exempelvis få välja mellan två givna alternativ. De kan dock ge exempel på hur enstaka lärare ändrat undervisningen efter deras synpunkter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill påtala vikten av att samtliga elever ges möjlighet att vara delaktiga i att planera och påverka undervisningens innehåll.

## Trygghet och studiero

### Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärarna, elever, elevhälsan, observationer, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

### Arbetet för trygghet

Rektorn följer upp tryggheten och leder ett arbete tillsammans med elevhälsa och lärare med fokus på att skapa trygghet på lång sikt genom arbetsprocesser, ett arbete som dock ännu inte etablerats fullt ut. Tryggheten kartläggs genom hälsosamtal i årskurs 2 och 8, huvudmannens brukarenkät samt skolans egna trygghetsenkäter. Rektorn har i sin uppföljning av trygghetsresultaten noterat behov av att förstärka vuxennärvaron under rasterna, och har infört ett bemanningsschema för rastvakter med ansvar för olika zoner på skolgården. Arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt på skolan har försvårats av att många stödstrukturer och rutiner är under omarbetning vilket även påverkar effektiviteten i trygghetsarbetet. Exempelvis pågår ett arbete med att implementera skolans plan mot kränkande behandling och ta fram rutiner för att anmäla kränkningar samt kartlägga elevers frånvaro. Även skolans trygghetsteam befinner sig i en uppstartsfas. Det metodmaterial för våldsprevention som utgör skolans värdegrundsarbete är också tänkt att förebygga och främja tryggheten på skolan. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning är det dock endast några årskurser på skolan som tagit del av detta material, och det under en begränsad tid. Flera lärare väntar på att gå utbildningen för att kunna använda metodmaterialet, och det är oklart när arbetet med det återupptas. Avsaknaden av etablerade stödstrukturer och gemensamma förhållningssätt leder till att lärare på skolan i stor utsträckning lämnas att själva åtgärda akuta trygghetsproblem som framför allt förekommer i en årskurs. I den årskurs där tryggheten är otillräcklig har flera våldsamma incidenter mellan elever inträffat under höstterminen, något som rektorn menar beror på att elevernas tillit till vuxna brister vilket gör dem mindre mottagliga för insatser. Rektorn betonar vikten av att jobba relationellt för att vinna elevernas förtroende

men har trots det inte vidtagit åtgärder som är kopplade till den orsaksanalysen.

### **Arbetet för studiero och lugn miljö**

Skolan har vissa gemensamma överenskommelser för att skapa studiero, men de räcker inte för att säkerställa studiero i de klasser där studieron är otillräcklig. Granskningen visar att rektorn följer upp studieron och har påbörjat ett arbete för att skapa samsyn bland lärarna. Exempelvis får eleverna ställa upp på led innan de släpps in i klassrummen och lärarna samlar in elevernas mobiltelefoner på första lektionen och återlämnar dem i slutet av dagen. Vidare finns ordningsregler och en konsekvenstrappa, och det kollegiala arbetet med lektionsstruktur är också tänkt att bidra till studiero. Studieron är generellt sett god på skolan, men varierar beroende på tiden på dagen, lärarens ledarskap i klassrummet och undervisningsgruppens elevsammansättning. I de klasser där studieron är mindre god vidtar lärare åtgärder som på kort sikt ger viss effekt men som inte långsiktigt ger förutsättningar för studiero, exempelvis att skicka ut elever i korridoren. Konsekvensen är att det i dessa klasser återkommande finns elever som ägnar sig åt annat än skolarbete och elever som upplever sig störda i sitt skolarbete. Det skiljer sig vidare åt i vilken mån eleverna får vara delaktiga i att ta fram förhållningssätt i klassrummet för att säkra studieron.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar gemensamma förhållningssätt och metoder för att skapa och upprätthålla studiero i alla klasser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om vissa gemensamma metoder för att skapa förutsättningar för studiero finns så har inte alla lärare tillräckliga strategier för att återupprätta studieron när den utmanas. Detta medför att lärare vidtar egna åtgärder där vissa lärare lyckas och andra inte. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna fortsätter att utveckla samsyn kring förhållningssätt och metoder för att skapa och upprätthålla studiero när studieron inte är tillräcklig. En utgångspunkt i detta arbete kan vara att se över om det utvecklingsarbete som pågår just nu för att förbättra studieron, exempelvis kring lektionsstruktur, är tillräckligt och/eller adekvat. I detta arbete kan rektorn

med fördel ta hjälp av elevhälsans kompetenser. I arbetet för att skapa studiero kan rektorn även se över hur en omfördelning av resurser kan vara ett verktyg för att skapa studiero i mer utmanande klasser. Genom att utveckla samsyn och metoder för att skapa studiero får lärare kollegialt stöd i att skapa en långsiktigt hållbar arbetsmiljö i mer utmanande klasser, där lärare idag är ensamma i att hantera undervisningsgrupper som kan se väldigt olika ut. När det finns en gemensam linje i lärarnas tolerans för olika beteenden och vilka konsekvenser störande moment ger, skapar det en förutsägbarhet och trygghet i elevernas skoldag. Det bidrar också till att förflytta kortsiktiga åtgärder från enskilda lärare till ett mer främjande arbete för studiero. Vidare behöver rektorn säkerställa att eleverna involveras i arbetet kring studiero för att eleverna ska känna delaktighet och kunna ta ansvar för sin arbetsmiljö. För inspiration i arbetet hänvisas till Skolverkets material om trygghet och studiero.<sup>1</sup>

## Bedömning och betygsättning

### Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärarna, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

### Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg och rektorn förlitar sig på lärarnas kompetens i detta. Lärare för elever i yngre åldrar samverkar kring ett screeningårshjul och använder sig även av Skolverkets bedömningsstöd. På låg- och mellanstadiet samplanerar lärarna i hög utsträckning undervisningens innehåll och gemensamma bedömningstillfällen för ökad likvärdighet. Även på högstadiet använder sig lärare av bedömningsstöd. Lärarna på högstadiet har under flera år haft fokus på att utveckla likvärdig bedömning och då bland annat arbetat med bedömningsmatriser tillsammans. Biträdande rektorer deltar vid bedömningskonferenser och lyfter i vissa fall även

<sup>1</sup> Skolverket. Hämtad från Skolverkets hemsida [Främja trygghet och studiero - Skolverket](#) den 11 november 2024.

lärarnas bedömning vid medarbetarsamtalen. Dock förekommer ingen samverkan med andra skolor inom samma huvudman i syfte att kvalitetssäkra lärarnas omdömen och betyg mot en extern part.

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor men inte alltid följer upp vad den avsatta tiden används till. Lärarna har inplanerad mötestid för exempelvis bedömningskonferenser och för sambedömning av nationella prov på alla stadier. På lågstadiet leds lärarmöten av ansvarig biträdande rektor, ett forum där bland annat bedömningar eller formuleringar i elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP) diskuteras. På högstadiet finns inplanerad tid på ämnesmöten för att diskutera bedömningsunderlag och bedömningsfrågor, men i vissa ämnen händer det att den avsatta tiden upptas av andra mer akuta frågor eller ärenden av administrativ karaktär.

### **Rektorns analys av omdömen och betyg**

Rektorn har en begränsad bild av skillnader och avvikelser kring omdömen och betyg samt bakomliggande orsaker till dessa. Rektorn uppger att biträdande rektorer följer upp lärarnas omdömen och betyg för att upptäcka skillnader mellan klasser i en årskurs eller mellan årskurser som kan bero på lärares enskilda bedömarkompetens. Rektorn noterar att vissa elever lyckas särskilt bra med vissa lärare men har ingen ytterligare orsaksanalys till detta. Vidare har rektorn inte noterat de kraftiga avvikelserna både uppåt och nedåt mellan elevers resultat på de nationella proven och deras betyg som offentlig statistik visar för både årskurs 6 och årskurs 9. Avvikelserna är i de flesta fall kraftigare än genomsnittet för avvikelser i riket och har funnits under flera år. Lärare på högstadiet ger olika bilder av ifall avvikelser är något de uppmärksammar. Där vissa menar att de lyfter avvikelser på sina ämnesmöten och rapporterar vidare genom mötesprotokoll till rektorn säger andra att de inte känner till några avvikelser eller har lyft detta på ämnesmöten.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar eventuella skillnader och avvikelser i omdömen och betyg för att säkerställa likvärdighet i lärares bedömning och betygsättning, samt vid behov för en diskussion med lärare om detta.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn i viss mån följer upp lärarnas omdömen och betyg men har inte tydliga förklaringar till skillnader mellan elevers resultat i olika ämnen eller till avvikelser mellan

elevernas resultat på de nationella proven och deras betyg. Avsaknaden av en tydlig orsaksanalys av eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar riskerar att medföra att rektorn saknar underlag för att avgöra om skillnaderna och avvikelserna är motiverade, vilket också innebär att rektorn saknar ett viktigt underlag för att bedöma om bedömning och betyg sätts på rättvisande och likvärdiga grunder.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp skillnader i lärarnas omdömen och betyg för att identifiera avvikelser och söka svar på om avvikelserna är motiverade eller inte. Det är viktigt att rektorn har rutiner för att analysera bedömning ur olika perspektiv för att säkerställa att omdömen och betyg är så rättvisande och så likvärdiga som möjligt och visar på elevernas faktiska kunskaper. Om det kommer fram att det finns avvikelser i omdömen eller betyg i olika ämnen är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte. Utifrån analysen rekommenderas rektorn att föra strukturerade och återkommande diskussioner med lärare kring bedömning och betygsättning som utmynnar i tydliga slutsatser och eventuella åtgärder för en ökad likvärdighet. Sammantaget har rektorn ett ansvar för att bedömningar, omdömen och betyg analyseras utifrån att fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna exempelvis gör olika tolkningar av styrdokumentet. Som stöd i arbetet hänvisas till Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning om Rektors arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan, som även kan vara relevant för rektors arbete i grundskolan.<sup>2</sup>

### **På Skolinspektionens vägnar**

Beslutet har fattats av Indra Kullenberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Maria Hermansson, utredare (föredragande), och Tomas Wiederholm, utredare, medverkat.

---

<sup>2</sup> Skolinspektionen (2023). Tematisk kvalitetsgranskning Rapport 2023. *Rektors arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan.*

## Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 och 23 oktober 2024. Besöket genomfördes av utredare Maria Hermansson och Tomas Wiederholm.

Rödabergsskolan är en kommunal grundskola belägen i Stockholms kommun. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 700 elever i årskurs 1–9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har fyra biträdande rektorer.